

Кашена Наталія Борисівна,
*д.е.н, професор, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування,
Державний біотехнологічний університет,
м. Харків, Україна*

ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ ЯК ДРАЙВЕР МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРВІСУ БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

Бізнес-адміністрування передбачає контроль та нагляд за всіма діловими операціями господарюючого суб'єкта, і потребує якісного інформаційного супроводу прийняття управлінських рішень. Практична реалізація проблеми покращення інформативності управління бізнесом потребує модернізації системи його інформаційного сервісу шляхом запровадження цифрових інновацій.

Цифровізація – вже не просто тренд, а невід'ємний інструмент розбудови інформаційного суспільства, що через інтеграцію цифрових технологій у всі сфери життя забезпечує перехід бізнесу з реального світу у світ віртуальний, його ефективність та подальший сталий розвиток з урахуванням змін бізнес-середовища та інтересів всіх зацікавлених сторін. Об'єктивна оцінка оточуючої реальності та поглиблене оцінювання ефективності бізнес-процесів можливі лише за вчасного отримання інформації і розширення спектру доступних релевантних даних [1]. Своєчасність володіння доречною інформацією у потрібному обсязі та якості забезпечується системою інформаційного сервісу управління бізнесом, яку визначено як комплекс ІТ-послуг, що надаються інформаційною службою суб'єкта господарювання, і сприяють формуванню єдиного інформаційного поля релевантних обліково-аналітичних даних, орієнтованих на задоволення інформаційних запитів користувачів усіх рівнів менеджменту [2].

Для забезпечення ефективності бізнес-адміністрування дана система має відповідати потребам стратегічного управління і використовувати інноваційні інструменти збору, систематизації, накопичення, обробки і зберігання фінансових і нефінансових даних про бізнес-оточення, результати діяльності, перспективи соціо-еколого-економічного розвитку тощо, які дозволяють у режимі реального часу надавати необхідну інформацію для прийняття управлінських рішень. Підвищенню рівня оперативності, достовірності і повноти формування обліково-аналітичної інформації сприятиме інтеграція в систему інформаційного сервісу управління бізнесом новітніх інструментів, які враховують останні тенденції і досягнення сучасних цифрових технологій, зокрема таких як хмарні технології і обчислення (Cloud technologies and computing), великі дані (Big Data), блокчейн (Blockchain), штучний інтелект (Artificial intelligence) тощо (табл. 1). Їх використання через обробку великих масивів даних, перетворення неструктурованих та неоднорідних відомостей в релевантну інформацію для формування фінансової та нефінансової звітності, передачу інформації в режимі реального часу зацікавленим особам,

безпосередню реєстрацію транзакцій в об'єднаному реєстрі тощо, своєю чергою, дозволить оптимізувати роботу і підвищити ефективність інформаційного сервісу бізнес-адміністрування.

Таблиця 1

Цифрові інновації інформаційного сервісу бізнес-адміністрування

№ з/п	Цифрові технології	Характеристика	Можливості
1	Хмарні технології та обчислення (Cloud technologies and computing)	Сукупність технологій які пов'язані між собою, складають єдиний комплекс обробки даних і передбачають постійне зберігання інформації на серверах в мережі Інтернет з її кешуванням на персональних комп'ютерах або гаджетах	Формують передумови безпечного і надійного зберігання економічної інформації, дозволяють мати постійний необмежений гарантований доступ до всіх фінансових даних та постають інструментом конкурентоспроможності бізнесу
2	Великі дані (Big Data)	Сукупність програмних і апаратних методів, способів і засобів (комп'ютерних програм), які реалізують одну або кілька когнітивних функцій еквівалентних відповідним когнітивним функціям людини	Забезпечують оперативність формування звітних показників за необмежено широким набором групвальних ознак та факторних критеріїв, а також високу швидкість, підвищену точність та практично необмежені можливості аналітичної обробки даних, що дозволяє виявляти приховані закономірності та використовувати їх для підвищення ефективності
3	Блокчейн (Blockchain)	Поліфункціональна та багаторівнева інформаційна технологія, що являє розподілений реєстр даних для зберігання інформації про кожну транзакцію, здійснену в закритій одноранговій системі користувачів.	Дозволяє локалізувати інформаційні дані для зберігання у системі інформаційного сервісу з метою надання безпечного доступу до неї авторизованим користувачам, що сприяє формуванню інформаційного поля релевантних даних для отримання та подальшої оцінки стейкхолдерами (керівництво, аудитори, контрагенти тощо)
4	Штучний інтелект (Artificial intelligence)	Інтелектуальна комп'ютерна система, яка наділена можливостями розпізнавання мови, навчання і рішення проблем	Орієнтований на вирішення завдань стратегічного управління та відповідного їх обліково-аналітичного забезпечення. Дозволяє завдяки застосуванню економетричних моделей побудувати прогнози та сценарії розвитку подій, трансформувати та узагальнити масив неструктурованих даних на корисну інформацію, скоригувати управлінські дії з урахуванням мінливих умов господарювання

Джерело: розроблено автором на підставі [3, 4, 5]

Окрім зазначених інноваційних технологій, з метою формування єдиного інформаційного поля релевантних даних також «можна впроваджувати технології близької дії, безконтактної ідентифікації інформації, наприклад карткові, біометричні технології, технології штрихового кодування, радіочастотної ідентифікації, мовленнєвого введення даних, машинного зору, зокрема QR-кодів та пристроїв для їх зчитування» [5, с. 135]. QR-коди є простим, зручним та інтерактивним способом розповсюдження і отримання інформації. До переваг QR-кодів можна віднести: можливість зберігання будь-якою мовою значних обсягів цифрової і текстової інформації, яку можна закодувати; швидкий доступ до закодованої інформації за допомогою сканування і розпізнавання сучасними цифровими пристроями; друкарський розмір коду може бути досить малим, але при цьому йому властива можливість зчитування в будь-якому напрямку (всеспрямоване або 360° сканування); для розміщення підходить практично будь-яка поверхня, що є також досить важливим; стійкість до пошкоджень, тобто навіть якщо частина коду пошкоджена (до 30 %), його однаково можна зчитати. Щодо недоліків, можна виділити таке: низький рівень поінформованості про технології QR-кодування (досить незначний ступінь охоплення аудиторії); технічні неполадки (наприклад, неправильно встановлений девайс на мобільний пристрій тощо).

Викладене доводить, що синтез інновацій управління бізнес-процесами, цифрових технологій та ІТ є потужним драйвером цифрової трансформації системи інформаційного сервісу бізнес-адміністрування, який виводить сервісні послуги управління на принципово новий організаційно-технологічний рівень та сприяє підвищенню результативності діяльності бізнес-структур в цілому.

Список використаних джерел:

1. Кащана Н. Б. *Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною активністю підприємств торгівлі: теорія, методологія, практика : монографія.* Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2021. 389 с.
2. Кащана Н. Б., Горошанська О. О. *Інформаційний сервіс управління підприємствами торгівлі: обліково-аналітичний аспект. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 22-23 березня 2022 р. Львів: ЛНУП. С. 305-307.*
3. Бенько М.М., Москалюк Г.О. *Бухгалтерська та управлінська звітність в умовах глобалізації та цифровізації: інновації та проблеми. Державне управління та адміністрування, сфера обслуговування, економіка та міжнародні відносини як рушійні сили економічного зростання держав XXI століття. 2022. С. 1–18. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/monographs/article/view/18447/16182>*
4. Крюкова І.О. *Інноваційні інструменти у бухгалтерському обліку та їх імплементація в аграрній сфері. Економічний вісник Причорномор'я. 2021. № 1. С. 51-60.*
5. Височан О. С., Грицеляк У. І. *Передумови та проблеми цифрової трансформації обліково-комунікаційного процесу. Науковий погляд: економіка та управління. 2020. № 69. С. 132 – 138.*
6. Діброва Т. Г., Цуканова І. В. *«Особливості застосування QR-коду в інтегрованих маркетингових комунікаціях».* URL: <http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/10820/1/72.pdf>